

DEZINE er en spalte av HALVOR BODIN, grafisk designer i SUPERLOW/OSLO COLLECTIVE www.superlow.com online-versjon med back-katalog publiseres på www.bodin.no/dezine, feedbaek: havor@bodin.no artwork dette nummeret: NEUBAU, fra boken NEUBAUWELT fonter: SCALA & NB55RLS [NEUBAU] musikk: DEVENDRA BANHART Cripple Crow kaffeborner: CUBA [www.teogaffi.is/] Takk til Jonni!

STEFAN: «DEZINE is set in NB55RLS (Letraset version) which comes with the book. Background: The way it is set is strongly influenced by the cover of the european Letraset catalogue from 90/91. The "z" is not following the baseline – therefore you might be able to read "DEINE" (NB55RLS) (german for "YOUR") which is conceptually a funny coincidence if you think of the book and its accompanying digital content.»

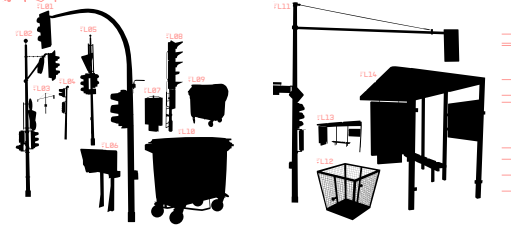
urls: www.NebauWelt.com, www.NebauBerlin.com, www.NebauLaden.com, www.superfunk.com, www.die-gestalten.de

DEZINE

Q040-53

L01-14

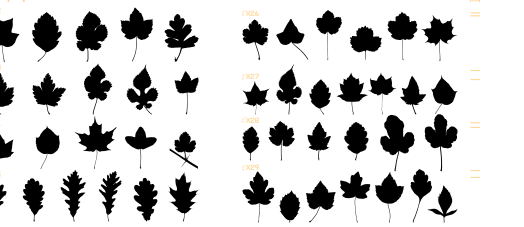
G01-13

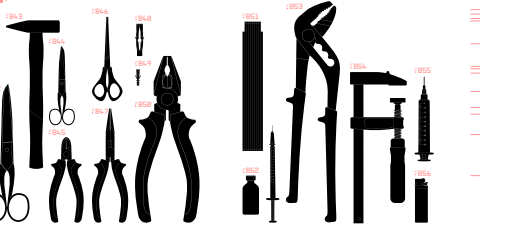
Q01-16

X22-29

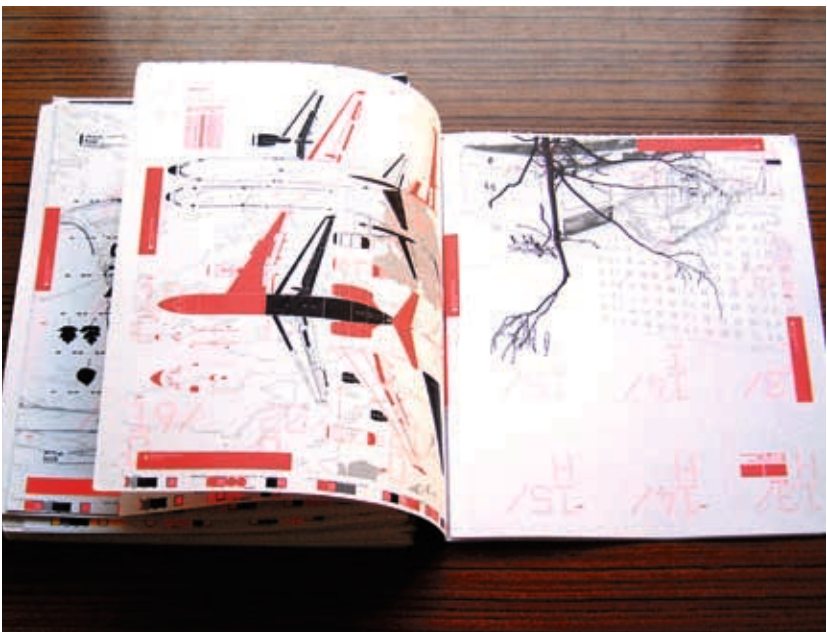
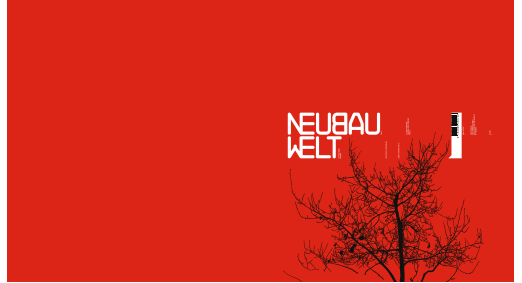
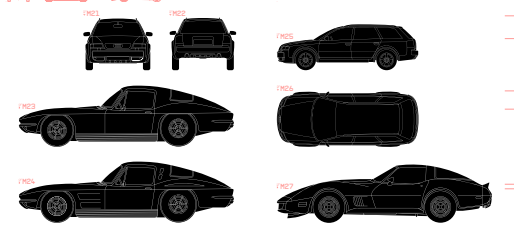
B42-56

Q01-16

M21-27

I denne utgaven av DEZINE bringer vi eksklusive intervjuer med den Østerisk-fødte Berlinereren STEFAN GANDL og Nordmannen MIKKEL DUE PEDERSEN i forbindelse med verdenslanseringen av boken *Neubau Welt* som slippes løs på bokmessen i Frankfurt i oktober (Die Gestalten Verlag).

DEZINE: I boken *DSOS1: The User's Manual* fra 2001 og den nye *Neubau Welt* som slippes på markedet 19. oktober får leseren/brukeren generøs valuta for pengene. *Neubau Welt* virker mer avgrenset med sine fonter og vektorversjoner av objekter fra Neubau-kontorets sfære. Det er lett å merke en kjærlighet og fascinasjon for en svunnen Letraset-era og mulige konseptuelle kommentarer til distribusjon av «graphic style». kan du beskrive meningen og lidenskapen som bor i dette prosjektet?

STEFAN GANDL: *DSOS1* prosjektet var et særdeles vellykket eksperiment hvor vi lekte med medier og en flott erfaring for alle involverte. Boken i seg selv handlet ikke om «Style», det dreide seg mer om å utforske muligheter i typografisk innhold og form. Prosjektet fikk en overveldende interesse rundt om i verden, både fra presse og fra «brukerne». Den trykte boken har vært utsolgt siden 2004. Siden da har den digitale delen av *DS Operating System* hatt omtrent 45000 registrerte unike brukere. Boken med plastikk-musmatte-omslag ble et samlerobjekt og de 80 fontene, fire verktøy inkludert verdens første typografiske synthesizer (av Robert Meek) ble spredd viralt rundt i alle slags galakser i det digitale universet. Meg bekjent finnes det fremdeles ikke noen sammenlignbar bok tilgjengelig.

Etter å ha fullført *DS*-prosjektet i 2001 og etablert et fysisk rom for mit eget Neubau-studio startet jeg arbeidet med *Neubau Welt*-boken. Neubau-studioet er basert i Berlin og fikk navnet fra det tyske ordet *Neubau* som egentlig ble brukt om typiske (sosiale) bygninger, de såkalte «Sozialbau» som ble bygd på ruinene av det istykerbombede Tyskland etter 2. Verdenskrig. Deres overordnede formale estetikk og struktur var funksjonelle og «straight forward». I tillegg uttrykker *Neubau* den fysiske og kulturelle påvirkningen av rom og arbeid – det definerer en faktiske beliggenhet og beskriver grafisk eksakt prosessen i Neubaus arbeid. Man kan oversette det med rekonstruksjon/«re-forming» og reorganisering av ting. Neubau jobber innenfor feltene skjerm, trykk og typografi.

Ideen til boken var også en naturlig følge av det faktum at jeg vokste opp med Letraset rundt meg. Dette virker kanskje merkelig, men en av mine tanter var arkitekt og hun delte generøst av sine Letrasets med oss barna for å leke med. Til og med arbeidsmessig startet jeg med Letraset og jeg har fremdeles en stor skuff i studioet fullt av vakre sets som bare venter på å bli gnidd fast på papir. Den gang i 2001 og etter har jeg hatt behov for å illustrere spesifikke objekter om og om igjen for ulike oppdrag. Jeg drømte opp et Neubau-arkiv av høykvalitets illustrasjoner – som et digitalt Letraset-arkiv, som jeg kunne bruke for alle typer prosjekter. Hvis det er nyttig for meg kan det også være nyttig for deg, så hvorfor ikke dele disse illustrasjonene med resten av verden?

Først var jeg så naiv å tro at *Neubau Welt*-boken kunne bli utgitt i løpet av ett år (2002) og ha funksjon som statement for det nyetablerte Neubau-studioet. Jeg kom i den situasjonen hvor jeg trengte å holde tritt med en god mengde kommersielle oppdrag for å skaffe penger nok til å leve og produsere bok. Bokproduksjonen krevde uttallige timer og tålmodighet med å tegne høykvalitets vektorformer for hånd. Til slutt var det nødvendig å skyve på utgivelsesdatoen to ganger og jeg måtte akseptere det faktum at jeg ikke ville være istand til å produsere det nødvendige omfang alene. Da jeg innså dette var det neste steget å involvere

noen interesserte for å hjelpe meg å realisere visjonen for den første Neubau-boken.

Nordmannen Mikkel Due Pedersen var den første i en gruppe med seks mennesker som assisterte meg på dette prosjektet. Seraina Rothenberger fra Sveits, Christoph Grünberger, Claus Mayr, Benjamin Metz (alle fra Tyskland) og Joen Szmidt fra Sverige fullendte *Neubau Weltmeister*-teamet. Uten disse oppmuntrende og høyt motiverte menneskene ville *Neubau Welt*-boken aldri sett dagens lys.

DEZINE: Hva er din rolle på Neubau og hvordan velger du å operere i forhold til samarbeid og assistanse?

STEFAN: Jeg gjør hva som helst – alle roller. Det er veldig *down to earth* her. Avhengig av prosjektets behov og individuelle skills definerer vi teamet.

DEZINE: Jeg har ikke sett boken fysisk ennå, men fra det jeg har fått innblikk i så er det mye kommentarer og humor. Ulikt de typiske clip-art-silhuett-mennesker vi kjenner fra arkitekt-software får man i *Neubau Welt* en litt annen synsvinkel. Jeg kan f.eks. se trøtte mennesker som bærer på tunge handleposer stappfulle av matvarer, trøtte (nesten døde?) gamle mennesker, eldre som råkjører i elektrisk rullestol, kanskje en lommetyd? Elendige gamle kommunist-biler i salg mix med Audi A6, skjønnheter fra Jaguar og Citroën, Chevy Corvette, en oppskrytt bil som Jeep Cherokee, verktøy som hammer, saks, legesprøyte (med lighter rett ved siden av), stygge stoler fra «corporate subtopia», nok løververk og trær for å lage tusenvis av platecovere for norske artister med internasjonalt marked :-), graffiti-artist på samme arket som anleggsarbeider etc. Hvordan valgte dere ut hva det skulle fokuseres på og hvordan bestemte dere hva man ikke skulle ha med? Er dette en slags ikon-popkulturell historiefortelling? Umiddelbart tilgjengelig og anvendbart og på samme tid mettet med mer skjult innhold?

STEFAN: *Neubau Welt*-kompendiet ble utviklet av Neubau mellom 2002 og 2005. Det representerer en kolleksjon av 1247 fritt redigerbare vektorbaserte illustrasjoner av hverdagsliv og tre kontekstuelle relevante NB-fonter som leveres på en medfølgende CD-R. Temaene er hentet fra de fysiske og mentale omgivelsene til Neubau-kontoret. *Neubau Welt* har ingen agenda for å illustrere verden eller dens innhold i sin helhet. Alle involverte i *Neubau Welt* brakte inn deres egne individuelle bidrag i form av objekter til boken. For eksempel spurte jeg Mikkel å fotografere klærne sine i leiligheten – eksakt slik de lå slengt eller hengt rundt – og neste dag hadde Mikkel med seg bilder av bukser, belter, sko og underbukser som dannet en veldig vakker klesleksjon i *NBW*. Derfor har hvert objekt sin historie. På den måten blir kompendiet dokumentarisk for vår tid sammen, som et Neubau-team. Og selv om den inneholder universelle former kan boken leses som en veldig personlig Neubau-dagbok hvis du vil.

(ORDNUNG) Boken er delt opp i tre hoveddeler: NEU, BAU og WELT. NEU dekker ting som har blitt skapt av mennesker. BAU fokuserer på menneskets liv i seg selv og dannet den sentrale aksens som *Neubau Welt* spinner rundt. WELT inneholder et utvalg av planter og dyreformer. (WELTBANEU) I slutten av boka finner man to store panoramaer som representerer en dialog mellom en urban og en rural verden. Begge verdener er klippet og brettet over flere sider som følger trykkeprosessens logikk. På disse sidene vil leseren oppdage kartet over *Neubau Welt*. Med *Neubau Welt* tilbyr vi et arkiv over vårt elementære vokabular som, når den sees som helhet, dannet et språk som kan brukes, ødelegges, og/eller re-organiseres av hvem som helst som bestemmer seg for å kommunisere med språket,

eller gjennom det. Et hovedmål for å dele et arkiv er å opprettholde muligheten for alle til å utvikle individuelle dialekter. Ved å bruker-tilrettelegge frie redigerbare vektorfiler kan materialet brukes som det er, bli repressert, eller bare fungere som startpunkt for nye illustrative retninger. Arkitekter, illustratører, 2D- og 3D-designere, av eller på lufta, trykk eller i flytende medier – millioner av uttrykk venter på å bli skapt.

DEZINE: kan du forklare litt mer av *Neubau Welt* som helhet, den tekstuelle innhold, kategorisering, taggingen, systemet, flyten i *NBW*?

STEFAN: Som forklart i forrige svar så er *NBW* delt inn i tre hovedkapitler, NEU, BAU og WELT. Disse kapitlene er så brukt ned i 26 underkategorier (A-Z). Alt innhold sirkulerer rundt sentralaksen – BAU-aksen, eller mennesket som kategori. NEU kartlegger alle tingene som mennesket har skapt, og WELT viser floraen og faunaen som har eksistert siden. Boken kan vendes rundt midtaksen og derfor legge opp til en beretning fra baksidcoveret mot forsiden. Dette er grunnen til at tittelen på baksiden leser: WELT-BAU-NEU. Forsidetittelen åpner for et blikk gjennom et tre opp mot himmelen, som en referanse til den første delen av publikasjonen – katalogen. Baksiden viser verktøy som referanse til innholdet i den andre delen – en symbolsk måte å utfordre eieren av boken til å skape.

DEZINE: Hva tror du vil skje når designere starter å bruke *NBW*-kittet? Er du nysgjerrig eller redd?

STEFAN: Ved å bruke bokdistribusjonskanalen vil hele innholdet (trykk + digitalt) bli spredd over hele verden. Og for å være veldig realistisk – så vil den digitale delen av *NBW* erobre det digitale universet ved illegalt å bli digitalt distribuert i løpet av kort tid. Uansett vil det bli et ytterst interessant eksperiment.

DEZINE: Jeg har sett high end-designere som Kjell Ekhorn & Jon Forss (tidligere intervjuet i denne spalte) bruke dine skrifttyper til platecover og f.eks. da de designet musikkmagasinet *The Wire*. De har de siste årene bidratt til bl.a. en refokusering på presist valg av typografi og organisk og illustrativ typografisk behandling. De bruker andre designeres fonter og illustrasjoner i stor grad, men skrut det sammen til svært god design som utvilsomt likevel har en Non-Format signatur. Noen kommentarer til det?

STEFAN: Både Non-Format og Pedro Pan fra det spanske *NEO2 Magazine* er veldig gode eksempler på designere som bruker mine designmoduler. Som fontkunder fra www.NebauLaden.com har de kommet opp med virkelig overraskende og tilfredsstillende behandlinger. Begge har brukt ulike varianter av mine fontsett for ekstraordinært friske magasindesign. *NEO2* brukte for eksempel sjarmerende håndtegnede versjoner av den originalt kantete og skarpe *NBForm*-fonten. Non-Format designet seks flotte numre av *The Wire* med Neubau sin hus-typografi *NB55*. På coveret til Luke Vibert sin *Further Nuggets*, brukte de min *Platenbau*-font, som originalt var designet for et spill på en helt ny måte. Disse menneskene har brukt mine fonter i ulik kontekst som har resultert i designløsninger jeg selv ikke var i stand til å forutse. Som man kanskje kan forestille seg har jeg følt meg beæret og resultatene er veldig inspirerende for meg. Disse eksemplene beviser at tanken om deling er god.

DEZINE: Hva nå?

STEFAN: Vi håper å styrke Neubau sitt internasjonale rykte med utgivelsen av *Neubau Welt*. Framover se vi fram til nye utfordringer. Våre objekter og illustrasjoner blir forløst med *NBW* og vil finne deres egen vei rundt i verden. Vi kommer til å følge godt med på vekstene som groir.

DEZINE: Standardspørsmål: Hva er dine favorittsko? Og hva har du på deg på beina akkurat nå?

STEFAN: Standard svar: Jeg bruker fortsatt et par typiske no-name arbeiddersko kjøpt second hand (feet) på et loppemarked i Den Haag i Nederland i 1993. Dette var også grunn til at jeg pådro meg min første og siste fotstopp (Fusspilz). Men jeg liker skoene (sans Fusspilz).

DEZINE: Mikkel Due Pedersen, hvordan begynte du å jobbe på Neubau og hvor lenge?

MIKKEL DUE PEDERSEN: Jeg kom i kontakt med Stefan i juli 2003. Han hadde allerede holdt på med dette prosjektet i sitt hode en stund og jeg var heldig nok til å være i nærheten da han tenkte på hvordan dette skulle settes igang. Som alltid var han veldig hemmelighetsfull. For vi møttes for første gang visste jeg bare at han trengte hjelp med en bok. I Berlin snakket vi om hans ideer og vi satte bare igang umiddelbart.

DEZINE: Hva syns du om det ferdige resultatet?

MIKKEL: Konseptet utviklet seg mye over tid, men grunn-ideen var alltid intakt. Boken endte opp med å bli bedre enn vi kunne håpet på og vi vet at folk vil få bruk for den. Vi kan nesten ikke vente å se hva som hender når den slippes.

DEZINE: Det virker som en mildt sagt arbeidsom prosess bak boken og de medfølgende filene... Kan du fortelle litt om hvordan dere jobbet?

MIKKEL: Det første året var det kun Stefan og meg på prosjektet. Konseptet ble utviklet og polert videre basert på det. Noen dager var vi hengitt til illustrasjon, andre til konsept, research og inn-samling av ressurser. Når jeg måtte forlate Berlin etter et år fortsatte prosjektet med friskt blod, i samme gate. Jeg har hele tiden besøkt Berlin med jevne mellomrom og holdt en åpen dialog med Stefan.

DEZINE: Er prosessen eller produktet mest interessant med dette prosjektet?

MIKKEL: Begge deler er interessant. I prosessen kommer man opp med massevis av ideer og har det moro mens vi leker med ideene. Det var litt for originale og vi ble redde for om den bar i en retning som gjorde at bare vi selv ville ønske å ha en slik bok. Neubau Welt ble bra og vi vil fortsette å utvikle oss i andre former. Kanskje vi vil gjøre et annet prosjekt seinere og ta i bruk noen av de ubrukte ideene...

DEZINE: Gleder du deg eller frykter du hvordan designere kommer til å bruke elementene?

MIKKEL: Det som gjør dette produktet så interessant er å se hva folk velger å gjøre med det. Jeg kan ikke se for meg noen frykt. Å forutsi hva som skjer bringer en ikke langt. Det hele kan vokse ut av kontroll og utvikle seg til noe med eget liv. Boken vil være der en lang stund og tiden er det eneste som vil vise *Neubau Welt* sin sanne natur.

DEZINE: Hva holder du på med for tiden?

MIKKEL: For øyeblikket jobber jeg i London med kunder som Red Bull, BBC og Nike. Veldig annerledes enn å jobbe med noe så omfattende som *Neubau Welt*.

DEZINE: Hva slags sko foretrekker du og hva har du på deg på beina akkurat nå?

MIKKEL: På beina mine vil du finne B&W Converse. Jeg antar det representerer «the indie in me». Forhåpentligvis har jeg en ny portfolio oppe snart, sjekk www.superfunk.com.